

หนังสือประกอบการเรียนการสอนวิชาวาดเส้นฉบับสมบูรณ์

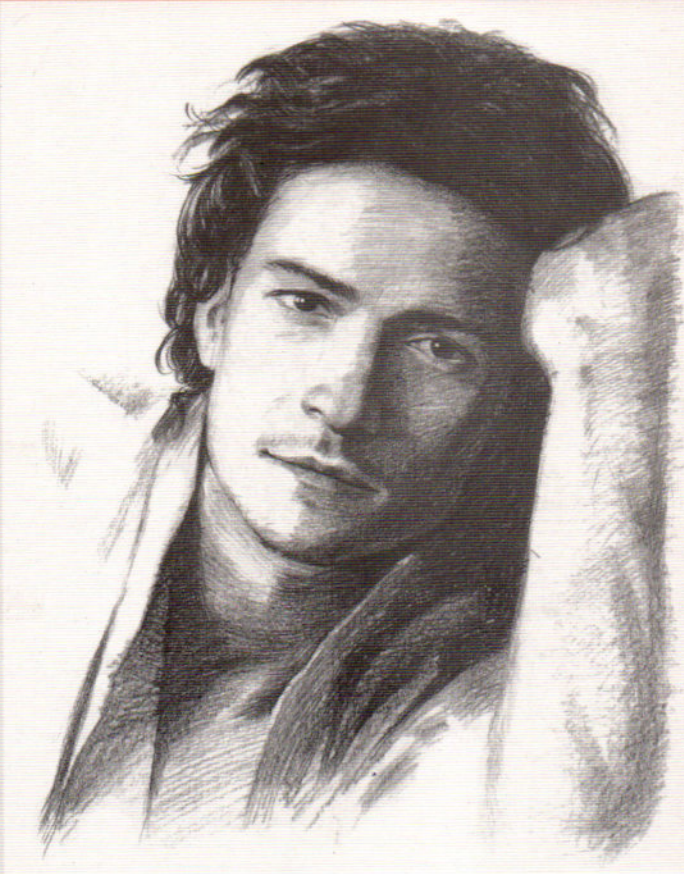
อาจารย์ ภาพคน

อนันต์ ประภาโส

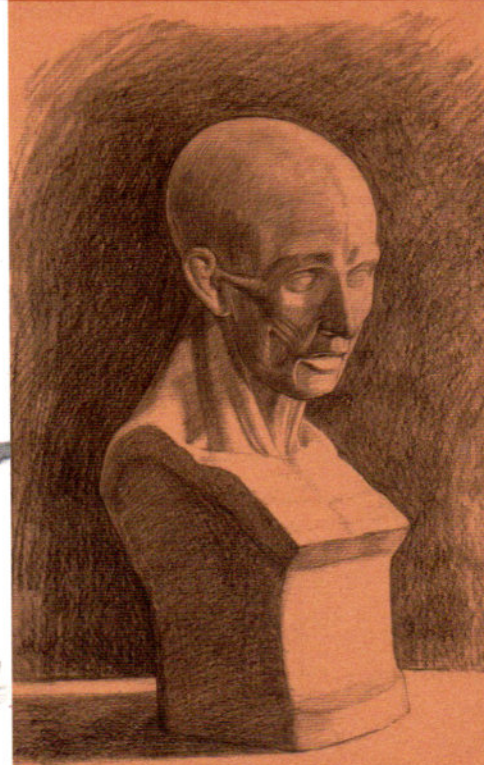
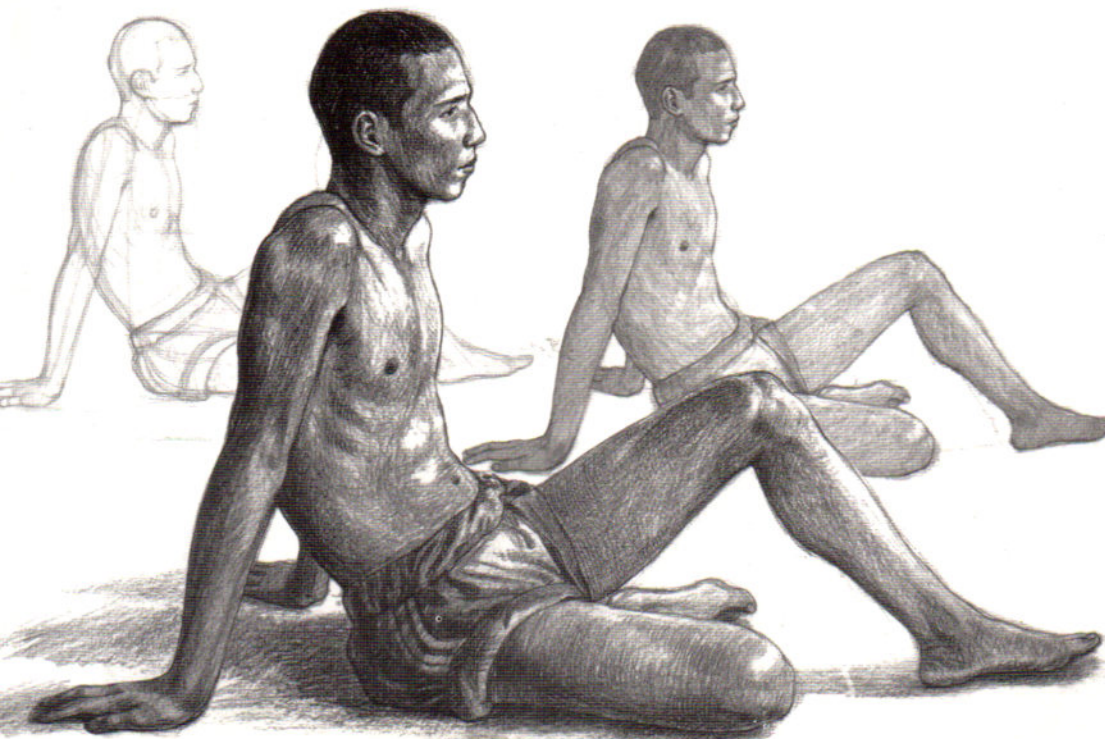
ศบ. (ศิลปากร), คม. (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย)

ปัทมณพ บุญเกิด

ศบ. (ศิลปากร)

เหมาะสำหรับการเรียนการสอน
ชั้นปวช. ปวส. อุดมศึกษา
นักเรียนสายสามัญที่ต้องการ
ศึกษาต่อด้านศิลปะ & ออกแบบ
และผู้สนใจศิลปะทั่วไป

อานันท์ ภาพดง

อานันท์ ประภาส
ศบ. (ประยุกต์ศิลปศึกษา) , คม. (ศิลปศึกษา)
บุณณภพ บุญเกตุ
ศบ. (จิตรกรรม)

วาดเส้นภาพคน

อนันต์ ประภาโส

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ

อนันต์ ประภาโส

วาดเส้นภาพคน ,--ปทุมธานี : สิปประภา , 2557

232 หน้า

1.การวาดเส้น I. ชื่อเรื่อง

743.4

ISBN 978-616-7133-33-1

บรรณาธิการอำนวยการ : อนันต์ ประภาโส

บรรณาธิการบริหาร : ศรินยา พรหมคำ

ผู้ช่วยบรรณาธิการ : ภูชิต รอดดารา

ศิลปกรรม : พกษา ดีไซน์

ภาพประกอบ : ปุณณภพ บุญเกต

พิสูจน์อักษร : รัตนาลี คำแก้ว

พิมพ์ที่ : บริษัท เอมี เอ็นเตอร์ไพรส์ จำกัด

สำนักพิมพ์สิปประภา

31/213 ม.17 ต.บึงคำพร้อย อ.ลำลูกกา จ.ปทุมธานี 12150

โทรศัพท์ 02-192-3060 โทรสาร 02-192-3280

Website : www.sipprapa.net

จัดจำหน่ายโดย สายส่งสุขภาพใจ บริษัท บู้ค ไทม์ จำกัด

เลขที่ 214 ซ.พระรามที่ 2 ซอย 38 ถนนพระราม 2

แขวงบางมด เขตจอมทอง กรุงเทพฯ 10150

โทรศัพท์ 02-415-2621 โทรสาร 02-416-7744

สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติการพิมพ์

คำนำ

นับตั้งแต่ปี พ.ศ.2532 ที่ผู้เขียนได้จัดทำหนังสือ “วาดเส้น เอนทรานซ์” ขึ้น และถูกกระจายไปทั่วประเทศ โดยทีมจัดจำหน่ายของ สายส่งสุขภาพใจ ทำให้กระแสการพัฒนาคความรู้พื้นฐานด้านการวาดเส้นเกิดขึ้นในกลุ่มนักเรียนสายสามัญที่ต้องการสอบเข้าเรียนต่อทางด้านศิลปะ - ออกแบบ หลังจากนั้นผู้เขียนจึงได้จัดทำหนังสือ “วาดเส้น” ฉบับสมบูรณ์ขึ้น เพื่อเป็นคู่มือในการเตรียมตัวและฝึกฝนด้วยตนเอง โดยใช้เวลากว่า 3 ปี ในการเขียนและจัดทำภาพประกอบเพื่อเป็นตัวอย่างขึ้นเป็นจำนวนมาก หนังสือ “วาดเส้น” เล่มดังกล่าวจึงเป็นตัวอย่างที่ดีและเป็นมาตรฐานสำหรับนักเรียนมาจนปัจจุบัน

อย่างไรก็ตาม หนังสือ “วาดเส้น” ก็ยังมีข้อจำกัดตรงที่มีเนื้อหาว่าด้วยการวาดเส้นโดยทั่วไป และตัวอย่างก็เน้นไปที่การวาดเส้นเพื่อสอบเข้าในคณะวิชาที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบเป็นสำคัญ

หนังสือ “วาดเส้นภาพคน” จึงเกิดขึ้นด้วยเหตุผลที่ต้องการให้มีคู่มือสำหรับนักเรียนที่ต้องการสอบเข้าเรียนต่อในคณะวิชาด้านจิตรศิลป์ในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ รวมถึงผู้สนใจทั่วไปที่ต้องการศึกษาวาดภาพคนก็สามารถใช้ประโยชน์จากหนังสือเล่มนี้ได้

อย่างไรก็ตาม ผู้เขียนขอเรียนให้ทราบเบื้องต้นก่อนว่า หนังสือ “วาดเส้นภาพคน” เล่มนี้ ได้จัดทำขึ้นในลักษณะที่เป็น “คู่มือ” ในการเรียนการสอนและฝึกฝนการวาดภาพคนเท่านั้น มิได้มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับวิชากายวิภาคแต่อย่างใด

ข้อแนะนำในการใช้หนังสือเล่มนี้คือ อ่านและทำความเข้าใจเบื้องต้นก่อนทั้งเล่ม จากนั้นจึงเริ่มฝึกวาดตามขั้นตอนจากตัวอย่างในเล่ม แต่ละตัวอย่างควรฝึกวาดจนเหมือนก่อนแล้วค่อยวาดภาพต่อไป เมื่อฝึกวาดตามได้ทั้งเล่มแล้วจึงค่อยฝึกจากคนจริงต่อไป

หวังว่าผู้อ่านจะได้รับประโยชน์จากหนังสือ “วาดเส้นภาพคน” เล่มนี้ตามเจตนารมณ์ของผู้จัดทำ

อนันต์ ประภาโส

พฤษภาคม 2557

สารบัญ

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการวาดเส้นภาพคน	6
ความหมายของการวาดเส้น	6
วิวัฒนาการของการวาดเส้น	7
การวาดเส้นภาพคน	10
ทำไมต้องศึกษาการวาดเส้นภาพคน	11
ประเภทของการวาดเส้นภาพคน	12
รูปแบบของการวาดเส้น	14
วาดเส้นเพื่อสอบ	17
จะเริ่มศึกษาวาดเส้นจากตรงไหน	19
วัสดุอุปกรณ์	20
การวาดเส้นภาพคนเหมือน	22
การร่างภาพ	23
การวาดหุ่นโครงสร้างศีรษะ	26
การวาดหุ่นศีรษะคน	36
การวาดหู ตา จมูก ปาก	42
การวาดหุ่นคนเหมือน	54
การวาดภาพคนเหมือนจากรูปถ่าย	62
การวาดภาพคนเหมือนจากแบบจริง	72
การวาดเส้นอวัยวะต่างๆ	90
การวาดมือ	90
การวาดเท้า	110
การวาดแขน	124
การวาดขา	134
การวาดเส้นภาพคนเต็มตัว	144
การวาดภาพคนยืน	146
การวาดภาพคนนั่งบนเก้าอี้	178
การวาดภาพคนนั่งกับพื้น	
การฝึกเพื่อเพิ่มทักษะในการวาดเส้น	202
บทสรุป	229
บรรณานุกรม	
ผู้เขียน	
ผู้เขียนภาพประกอบ	

ความรู้ทั่วไป

เกี่ยวกับการวาดเส้นภาพคน

ความหมายของ “วาดเส้น”

หลายๆ คนอาจจะสงสัยว่า “วาดเส้น” คืออะไร

การใช้ของแหลม ของมีคม หรือสี กดลงบนพื้นราบหรือกระดาษ และลาก ชีด ขูด จนเกิดเป็นร่องรอยของเส้นขึ้นมา ก็เรียกว่า การวาดเส้น ได้ แต่การสร้างศิลปะด้วยการนำเส้นมาวาด ทำให้เกิดเป็นผลงานศิลปะชิ้นนั้น หมายถึงการนำคุณสมบัติของเส้นมาวาดประสานกันจนกระทั่งเกิดเป็นรูปร่าง รูปทรงขึ้นมา นำเส้นมาประสานกันจนเกิดเป็นแสงเงา เกิดความกลม เกิดความหนา เกิดน้ำหนักอ่อน น้ำหนักแก่ เกิดระยะ เกิดมิติ เกิดเป็นพื้นผิว เกิดเป็นองค์ประกอบ เกิดความเหมือนจริง เป็นแม่น้ำ ภูเขา ผู้คน หรือแม้จะไม่เหมือนจริง แต่เป็นสัญลักษณ์ที่สื่อแสดงความคิด อารมณ์ ความรู้สึกของศิลปินออกมา ได้โดยการใช้เส้น เหล่านี้ถือว่าเป็นงานศิลปะที่เกิดจากการวาดเส้น ดังนั้น การวาดเส้น ก็คือ การนำเอาเส้นมาสร้างสรรค์เป็นผลงานศิลปะชิ้นมานั่นเอง

วิวัฒนาการของเส้น

การใช้เส้น มีมาตั้งแต่ยุคดึกดำบรรพ์ ก่อนจะมีประวัติศาสตร์ขึ้นในโลก ตั้งแต่มนุษย์เริ่มมีวิวัฒนาการขึ้น หลักฐานชิ้นสำคัญของการใช้เส้นเพื่อสื่อสารของมนุษย์พบใน ถ้ำอัลตามิรา ประเทศสเปน และถ้ำลาสโก ประเทศฝรั่งเศส สมัยก่อนประวัติศาสตร์ที่มนุษย์เคยอาศัยอยู่ มนุษย์ได้ใช้กิ่งไม้ ใช้เลือดสัตว์ ก้อนหิน กระดูกสัตว์ ฯลฯ ชูตขีด แกะ ลาก บนผนังถ้ำให้เกิดร่องรอย เกิดเป็นสัญลักษณ์ เป็นภาษาของเขาขึ้นมา เป็นภาพวาดรูปมนุษย์ สัตว์ ต้นไม้ อาวุธ ฯลฯ นับเป็นการบันทึกเรื่องราวและการสื่อสารยุคแรกๆ ของมนุษย์ ต่อมาได้มีการค้นพบการวาดเส้น การแกะสลักสัญลักษณ์ในหินต่างๆ อีก เช่น บนกระดูกสัตว์ บนเปลือกไม้ที่ถูกขัดฟ้งแน่นอยู่นานจนกลายเป็นฟอสซิล รวมถึงบนหินและโลหะอีกด้วย สิ่งเหล่านี้คือวิวัฒนาการของการวาดเส้นยุคแรกๆ จนกระทั่งมนุษย์มีกระดาษใช้ เชื่อกันว่าชาวจีนเป็นคนกลุ่มแรกที่ผลิตกระดาษขึ้นมาก ก่อนหน้านั้นชาวจีนจะเขียนอักษรและภาพลงบนไม้ไผ่เป็นซี่ๆ แล้วม้วนเก็บเป็นตำรา ภายหลังเมื่อคิดผลิตกระดาษได้ก็ใช้หมึกบันทึกเรื่องราวลงบนกระดาษ และวิวัฒนาการมาจนถึงการพิมพ์ภาพ ซึ่งเชื่อกันอีกว่า ชาวจีนเป็นชาติแรกที่คิดวิธีการพิมพ์ขึ้นมาบนโลก

ภาพเขียนบนผนังถ้ำอัลตามิรา ประเทศสเปน

ภาพวัวไบซันที่ผนังถ้ำลาสโก ประเทศฝรั่งเศส

ผลงานวาดเส้นของมิกเกลันเจโล

ผลงานวาดเส้นของฟรานซิสโก โกยา

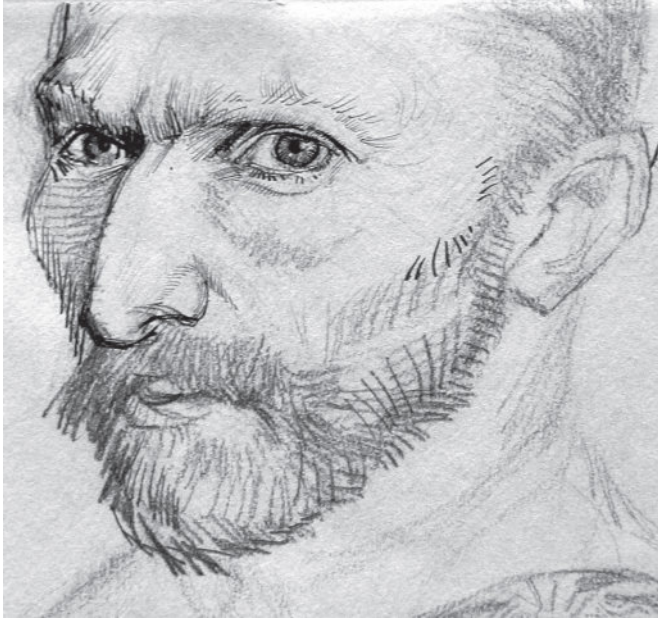

ภาพลายเส้นบนกระดาษของชาวจีน

ทางฝั่งตะวันตก ศิลปินยุโรปใช้วิธีการวาดเส้นเป็นต้นแบบในการสร้างสรรค์ศิลปะปูนเปียก (FRESCO) ภาพร่างลายเส้นของศิลปินในอดีตมากมาย เช่น ไมเคิลแองเจโล ลีโอนาร์โด ดา วินชี จวบจนถึงยุคของ เรมบรันด์ โกยา และแวนโก๊ะ ปัจจุบันกลายเป็นผลงานศิลปะที่ทรงคุณค่าไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าศิลปะแขนงอื่น ๆ ของพวกเขา

โกยา (FRANCISCO GOYA) ศิลปินเอกแห่งศตวรรษที่ 18 เคยกล่าวไว้ว่า “บางครั้งความคิด และ จินตนาการของศิลปินก็เกิดขึ้นรวดเร็วมากจนไม่อาจรอคอยเพื่อเตรียมวัสดุในการสร้างสรรค์ได้ในขณะที่ วิธีการวาดเส้นสะดวกและรวดเร็วกว่า และสามารถสร้างสรรค์ให้เป็นผลงานศิลปะที่สมบูรณ์ได้” ส่วน วินเซนต์ แวนโก๊ะ ก็ได้สร้างสรรค์ผลงานวาดเส้นไว้กว่า 800 ภาพ

ในประเทศไทย การวาดเส้นมักถูกจัดให้อยู่ในภาคการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยเน้นไปที่การฝึกฝนด้าน ฝีมือ ศิลปินส่วนใหญ่มักใช้การวาดเส้นเพื่อการทดลอง การร่างความคิด และเพื่อการศึกษาสิ่งที่กำลังจะ สร้างสรรค์มากกว่าจะตั้งใจสร้างสรรค์ผลงานวาดเส้นให้เป็นศิลปะโดยตัวของมันเอง ศิลปินไทยที่มีผลงาน วาดเส้นเป็นที่โดยเด่นก็มีอยู่บ้าง เช่น อังคาร กัลยาณพงศ์ ถวัลย์ ดัชนี ประทีป อเมเจอร์ญ ช่วง มูลพินิจ

ภาพเหมือนตัวเองของ วินเซนต์ แวนโก๊ะห์

ผลงานวาดเส้นของประเทือง เอมเจริญ

ประเทือง เอมเจริญ ศิลปินแห่งชาติ กล่าวไว้ว่า “ในการทำงานศิลปะตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงปัจจุบัน ข้าพเจ้าได้ใช้การวาดเส้นเป็นจุดเริ่มต้นของการเรียนรู้ธรรมชาติและสร้างลักษณะเอกลักษณ์เฉพาะตน นอกจากนี้ การวาดเส้นยังเป็นจุดของการก่อให้เกิดสมาธิ การวาดเส้นจึงเปรียบเสมือนกุญแจที่จะไขไปสู่กระบวนการแห่งความงามของศิลปะที่ง่ายและตรงที่สุด การฝึกฝนงานวาดเส้นจะต้องพยายามกระทำให้ต่อเนื่องโดยตลอด ตา มือ และจิตใจจะต้องสัมพันธ์กันเป็นสมาธิ การวาดเส้นควรดำเนินตัวเองไปอย่างอิสระ โดยไม่มีการกำหนดเงื่อนไขใดๆ ไว้ก่อน ทั้งในด้านรูปแบบและการแสดงออก และเมื่อใดที่เราารู้สึกได้ถึงพลังที่ผ่านเข้าสู่เส้น จิตใจของเราจะพบกับความอิสระเบิกบาน ในขณะนั้น เราจะได้สัมผัสกับความงามของศิลปะ และสามารถสร้างสรรค์ได้โดยไม่มีที่สิ้นสุด”

ปัจจุบันเราบันทึกเส้นต่างๆ ลงคอมพิวเตอร์กันแล้ว โดยใช้เส้นลากลงบนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ แล้วบันทึกใส่แผ่นดิสก์ไว้ เหล่านี้ถือว่าเป็นวิวัฒนาการของการวาดเส้นมาโดยตลอด

ผลงานวาดเส้นของ อังคาร กัลยาณพงศ์

การวาดเส้นภาพคน

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่า ภาพคน ปรากฏขึ้นครั้งแรกในถ้ำ โดยภาพที่ปรากฏนั้นสันนิษฐานว่า เพื่อเป็นการบันทึกข้อมูลบางอย่าง เมื่อมนุษย์มีวิวัฒนาการขึ้น ในสมองของมนุษย์จึงมีสองสิ่งที่พัฒนาไปพร้อมๆ กัน นั่นคือ วิชาการ และ จินตนาการ ในส่วนของวิชาการ มนุษย์เริ่มรู้จักการประดิษฐ์อาวุธได้ ป้องกันตัวและใช้ล่าสัตว์ รู้จักผลิตเครื่องนุ่งห่มจากหนังสัตว์และพืช รู้จักปลูกสร้างที่อยู่อาศัยแทนการอยู่ถ้ำ ในส่วนของจินตนาการ มนุษย์ยกให้สิ่งที่ตัวเองไม่รู้เป็นเรื่องของภูตผีปีศาจ เทพเจ้า และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ การวาดภาพคนก็เกิดขึ้นจากปัจจัยทั้งสองสิ่งนี้เช่นกัน มนุษย์วาดภาพเพียงเพื่อบันทึกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในช่วงชีวิตของพวกเขา ในขณะที่การวาดภาพคนนั้นก็เพื่อใช้เป็นสัญลักษณ์ เป็นตัวแทนของเทพเจ้าและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่อยู่ในจินตนาการของพวกเขาด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสมัยก่อนมนุษย์จะมีความเชื่อและนับถือภูตผีปีศาจ เทพเจ้าและสิ่งศักดิ์สิทธิ์มากกว่ามนุษย์ด้วยกัน งานวาดเส้นจึงถูกสร้างสรรค์ขึ้นเพื่อสนับสนุนแนวคิดนี้ ทั้งในวัฒนธรรมตะวันออกและตะวันตก เราจึงเห็นภาพบุคคลเป็นตัวแทนของเทพเจ้ามากกว่ามนุษย์ หรือเมื่อภาพคนถูกสร้างขึ้นเป็นตัวแทนของมนุษย์ก็เป็นมนุษย์ในระดับสูงดังเทพสมมติ เช่น ภาพจักรพรรดิ กษัตริย์ ขุนนาง หรือนักบวช จะสังเกตว่าเราแทบจะไม่เห็นภาพของสามัญชนในผลงานศิลปะสมัยโบราณเลย

ภาพพระแม่มาเรีย (Holy Mary of Egypt)
ที่ Kipio Orthodox Church Museum
ประมาณคริสต์ศตวรรษที่ 18

ภาพปูนต้ำจากสุสาน Sesostris เมือง Karnak
ประมาณ 1910 ปี ก่อนคริสตกาล
แสดงเรื่องราวของกษัตริย์และชนชั้นสูงของอียิปต์

ในยุคต่อมา สิ่งศักดิ์สิทธิ์และไสยศาสตร์เริ่มมีบทบาทกับมนุษย์น้อยลง ในขณะที่วิทยาศาสตร์เจริญก้าวหน้ามากขึ้น มนุษย์เริ่มเชื่อวิชาการมากกว่าจินตนาการ ลัทธิมนุษยนิยมเริ่มแผ่ไพศาลไปทั่วโลก การวาดภาพคนจึงมีบทบาทมากขึ้นในกลุ่มสามัญชน มีการวาดภาพเพื่อบันทึกความเหมือนของใบหน้า เพื่อเก็บไว้เป็นที่ระลึก มีการใช้สรีระของมนุษย์มาเป็นสื่อในภาพเขียนมากขึ้นโดยไม่เฉพาะเจาะจงว่าต้องเป็นเทพเจ้าหรือกษัตริย์อย่างแต่ก่อน นักปราชญ์หลายคนวาดภาพคนขึ้นมาเพื่อศึกษาการทำงานของร่างกายมนุษย์และกลายเป็นพื้นฐานการศึกษาเรื่องกายวิภาคอันมีผลต่อวงการแพทย์และวงการวิทยาศาสตร์ในเวลาต่อมา

ทำไมต้องศึกษาการวาดเส้นภาพคน

ปัจจุบัน การวาดภาพคน สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้มากมาย นอกจากเพื่อการสร้างสรรค์ศิลปะอันเป็นสิ่งประเทืองอารมณ์ เพื่อความพึงพอใจแล้ว การวาดภาพคนก็เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ความงาม ความสมดุลในรูปทรง ขนาด สัดส่วน ปริมาตร เส้นรูปนอก ความเคลื่อนไหว และพลังที่เกิดจากการเคลื่อนไหวในรูปทรงของมนุษย์ ความรู้เหล่านี้เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้ศึกษาศิลปะ เพราะจะเป็นรากฐานที่สำคัญอันจะทำให้เกิดการพัฒนารูปแบบเฉพาะตัว (INDIVIDUALITY) ของผู้ศึกษาขึ้น

นอกจากนี้ การวาดภาพคนยังเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาไปสู่กระบวนการออกแบบในสาขาวิชาชีพต่าง ๆ ด้วย ตัวอย่างเช่นการออกแบบเครื่องใช้ไม้สอยต่าง ๆ หรือการออกแบบยานยนต์ รวมถึงสิ่งปลูกสร้าง เป็นต้น เพราะสิ่งต่าง ๆ ที่กล่าวมานั้นล้วนต้องขึ้นอยู่กับสัดส่วนของสรีระมนุษย์ที่เป็นผู้ใช้สอยทั้งสิ้น ในโลกที่ยึดถือแนวความคิดแบบมนุษยนิยม ภาพคนนับว่ามีความสำคัญต่อกระบวนการศึกษาเป็นอย่างยิ่ง เพื่อความเข้าใจอย่างถ่องแท้ผ่านกระบวนการศึกษาสรีระ ท่าทาง และสัดส่วนมนุษย์

แม้เราจะอยู่ในยุคข้อมูลข่าวสาร มีอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์เป็นเครื่องมือช่วยในการทำงานให้สะดวกรวดเร็วและแม่นยำขึ้น รวมไปถึงภาพคน ซึ่งสามารถใช้คอมพิวเตอร์ช่วยวาดหรือทำสำเนาจากภาพถ่ายได้ แต่การศึกษากวาดภาพคน เพื่อให้เกิดทักษะด้วยการประสานสัมพันธ์กันระหว่าง ต้นแบบ-ตา-สมอง-ทัศนคติ-เหตุผล-จินตนาการ-มือ-อุปกรณ์-วัสดุรองรับ จนเกิดเป็นผลงานสำเร็จขึ้นมา นั้น นับว่ามีส่วนสำคัญในการสร้างเสริมความรู้ความสามารถรวมถึงกระบวนการคิดและอุดมคติของผู้ศึกษาให้เกิดความถ่องแท้ในความเป็นมนุษย์และสามารถนำไปเป็นพื้นฐานในการสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ ได้อย่างลึกซึ้งและมีเหตุผล ไม่ว่าจะเป็ผลงานศิลปะหรือการออกแบบ

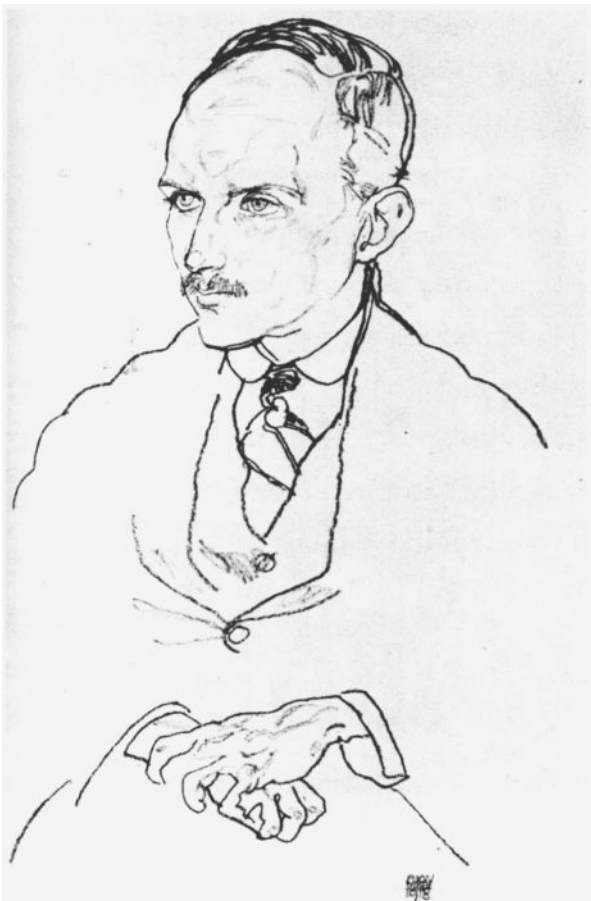
ประเภทของการวาดเส้นภาพคน

การวาดเส้นภาพคน สามารถสร้างสรรค์ขึ้นได้หลายวิธี หลายเทคนิค และหลายรูปแบบ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของผู้สร้างสรรค์ว่าต้องการให้ผลงานนั้นๆ เกิดคุณค่าและการใช้งานในลักษณะใด ในการศึกษาการวาดเส้นภาพคนขั้นพื้นฐาน เราสามารถแบ่งออกเป็น 3 ลักษณะใหญ่ๆ ดังนี้ คือ

1. การเขียนเฉพาะเส้น (Delineative Drawing) เป็นการวาดโดยใช้ธรรมชาติของเส้น เพื่อให้ปรากฏเป็นรูปร่าง รูปทรง หรือแม้แต่ลวดลายต่างๆ โดยไม่เน้นเรื่องของแสงเงา เป็นการสร้างความงามจากเส้นโดยตรง การเขียนเฉพาะเส้นยังแบบแยกออกเป็นลักษณะต่างๆ ได้อีกดังนี้

Out-line Drawing เป็นการเขียนเฉพาะเส้นรอบนอกที่ประณีต บรรจง แสดงถึงลักษณะ และความแม่นยำในการวาดเส้นโดยการลากเส้นเพียงครั้งเดียวก็ได้ภาพที่เหมาะสมโดยไม่ต้องลบหรือแก้ไข

Sketch Drawing เป็นการเขียนเฉพาะเส้นแบบคร่าวๆ เป็นภาพร่างที่ไม่พิถีพิถันกับรายละเอียดมากนัก พอดูให้ได้สัดส่วนถูกต้องเหมาะสมเป็นใช้ได้ การสเก็ตช์เป็นสิ่งสำคัญในการวาดภาพ เราต้องใช้ภาพสเก็ตช์เป็นต้นแบบในการถ่ายทอดความคิดและจินตนาการออกมาให้ผู้อื่นได้รับรู้ในเบื้องต้น ก่อนที่จะขยายความคิดไปสู่การทำงานที่สมบูรณ์ต่อไป นอกจากนี้เรายังสามารถใช้การสเก็ตช์ภาพเป็นเครื่องมือในการเขียนท่าทางของคนได้เป็นอย่างดี

Portrait Study of Guido Amot, 1918
ผลงานวาดเส้นด้วยชอล์กดำแบบ Outline Drawing ของ Egon Schiele

Sketch for the Angel of Mercy
ผลงานวาดเส้นแบบภาพร่างของ Victor Szostalo

Contour Drawing เป็นการเขียนจากประสาทสัมผัส วิธีการเขียนเริ่มต้นโดยใช้ตามองหุ่นด้วยความพิถีพิถัน แล้วเริ่มเขียนลงบนกระดาษในขณะที่ตาจับจ้องอยู่ที่หุ่น มือก็จะเขียนไปตามที่ตามองอย่างช้าๆ การเขียนแบบนี้ตากับมือต้องสัมพันธ์กัน เช่น ตามองที่ปากของหุ่นมือก็ต้องเขียนเส้นรอบนอกของปาก โดยที่ผู้เขียนไม่ได้มองภาพที่ตนเขียนเลย ภาพที่สำเร็จออกมาอาจจะไม่ได้สัดส่วน ดูแล้วบิดเบี้ยวไปบ้าง แต่เราก็จะได้เส้นที่บริสุทธิ์ และสวยงาม

ผลงาน Contour Drawing ของ อนันต์ ประภาโส

Fashion Drawing เป็นการเขียนภาพที่ประยุกต์ไปใช้กับการออกแบบซึ่งส่วนมากจะเป็นการเขียนภาพแสดงเสื้อผ้า การแต่งกาย เครื่องประดับ ทรงผมและการแต่งหน้า Fashion Drawing ส่วนมากจะเขียนให้ดูผิดธรรมชาติไปบ้างเพื่อให้ดูสง่างาม เช่น ผอมสูง แขนยาว ทั้งนี้ก็เพื่อให้การนำเสนอผลิตภัณฑ์ดูน่าสนใจมากขึ้น

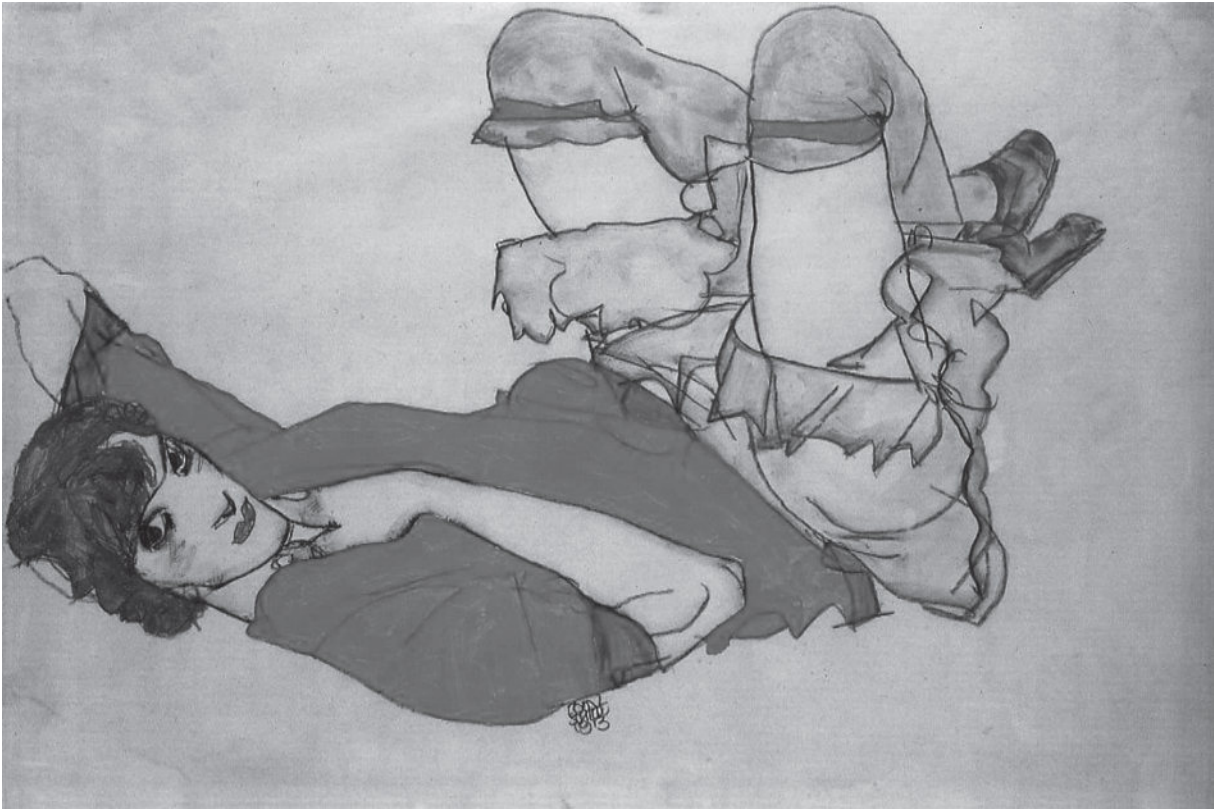

ผลงาน Fashion Sketch Design ของ Ralitzza Dimitrova

2. การเขียนรูปทรง (Form Drawnig) เป็นการเขียนโดยให้ความสำคัญแก่รูปทรงและรายละเอียดทั้งหมดอย่างครบถ้วน ทั้งปริมาณแสงเงา ความหนา ความตึง ขนาด สัดส่วน ผลงานอาจจะเกิดจากการใช้เส้นประสานกันจนเกิดเป็นรูปทรงแสงเงา หรืออาจจะใช้แท่งถ่านปาดป้ายให้เกิดเป็นแสงเงาขึ้น ซึ่งศิลปิน อาจจะเขียนในลักษณะเหมือนจริง หรือดัดแปลงคิดค้นรูปทรงขึ้นมาใหม่ก็ได้

ลักษณะของแสงเงาที่ทำให้เกิดรูปทรง (Form Drawing) ของ สุภาภรณ์ สุขประเสริฐ

Wally with a Red Blouse

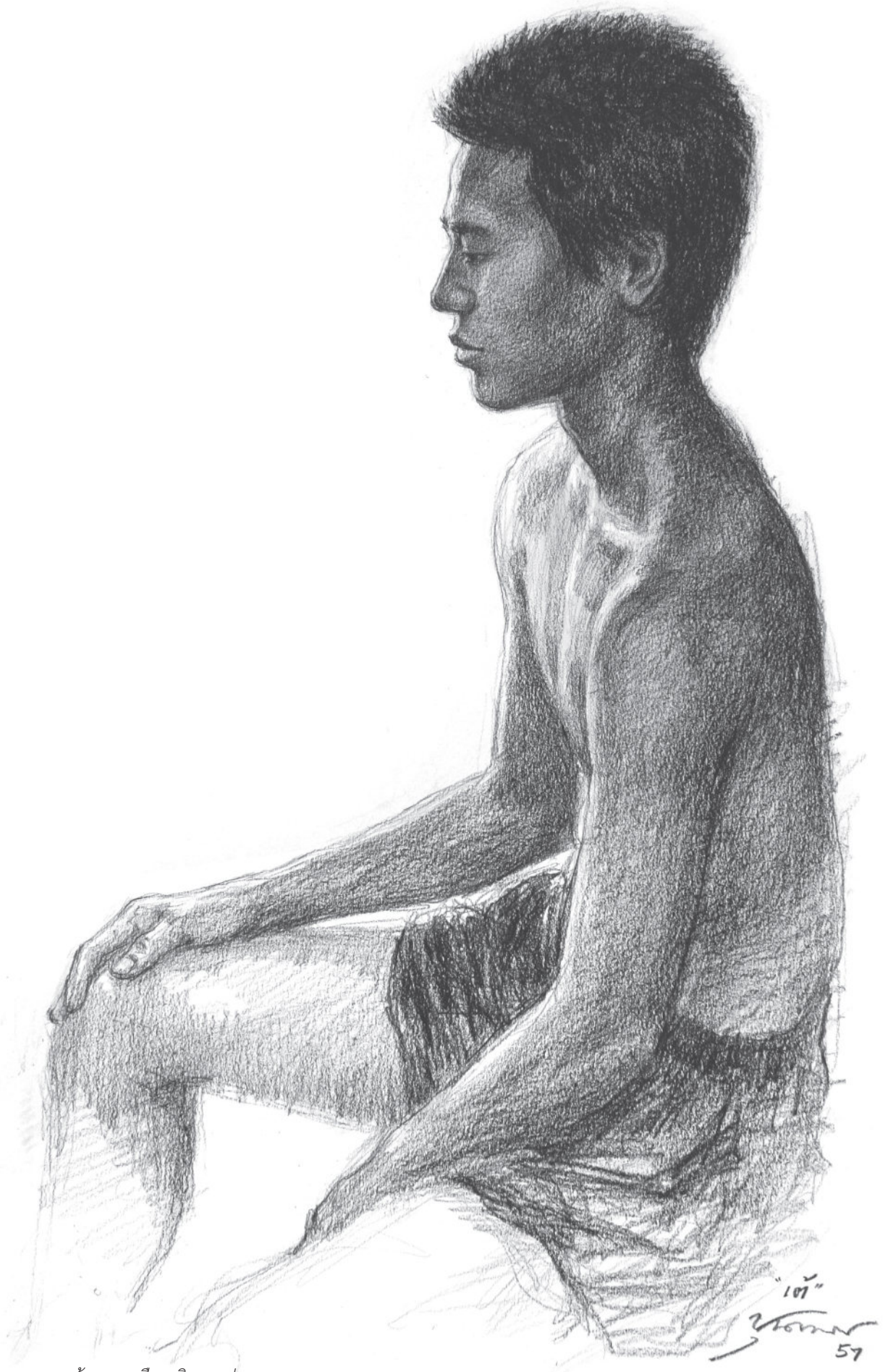
ผลงานวาดเส้นด้วยดินสอ สีน้ำ และสีฝุ่น ของ Egon Schiele

3.การเขียนด้วยสี (Color value Drawing) เป็นการวาดเส้นแล้วเน้นน้ำหนักด้วยสี อาจจะใช้สีน้ำ สีชอล์ค หรือหมึก ภาพที่สำเร็จหากไม่มีเส้นเป็นจุดเด่นแล้วก็จะดูคล้ายผลงานจิตรกรรม

รูปแบบของงานวาดเส้น

การสร้างสรรค์ผลงานศิลปะนั้น เมื่อศิลปินก้าวพ้นจากการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้ว ย่อมมีความต้องการสร้างสรรค์ผลงานให้มีลักษณะเฉพาะตัว รูปแบบของงานวาดเส้นจึงมีหลากหลายตามการสร้างสรรค์ของศิลปิน เราสามารถแบ่งผลงานวาดเส้นออกเป็น 3 รูปแบบใหญ่ ๆ ดังนี้

1.Realistic Drawing แบบเหมือนจริง คือการวาดเส้นเพื่อศึกษาหรือบันทึกสิ่งที่มีอยู่ตามธรรมชาติ หรือสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น เช่น ตึกกรามบ้านช่อง ต้นไม้ใบหญ้า ผู้คน ทิวทัศน์ ดอกไม้ สถานที่สำคัญ ฯลฯ โดยเป็นการวาดตามที่ตาเห็น พยายามคัดลอกให้เหมือนจริงที่สุด ถ่ายทอดความงามออกมาให้มากที่สุด เป็นรูปแบบของการวาดเส้นที่เคารพธรรมชาติ ศิลปินจะถุกยกย่องเมื่อเขาสามารถถ่ายทอดสิ่งต่าง ๆ ออกมาได้เป็นอย่างดีเหมือนจริงที่สุด

ผลงานวาดเส้นแบบเหมือนจริงของ ปุณณภพ บุญเกตุ

2.Surrealistic Drawing แบบเหนือจริง เป็นภาพที่เกิดจากการสร้างสรรค์โดยนำรูปทรงที่มีอยู่ตามธรรมชาติมาดัดแปลงโดยการ ตัดทอน บิดพลิ้ว หรือเพิ่มเติมความคิดสร้างสรรค์เข้าไป เพื่อให้เกิดรูปทรงใหม่ๆ ที่ดูแล้วสวยงามแปลกตา และสามารถแสดงถึงจินตนาการที่เหนือความเป็นจริงของศิลปินได้ เช่น เรื่องเกี่ยวกับนรก สวรรค์ และเรื่องความคิดฝัน ศิลปินสามารถสร้างรูปทรงให้บิดเบี้ยวผิดเพี้ยน และสร้างน้ำหนักแสงเงาได้เองตามต้องการโดยมีต้องกังวลเรื่องความถูกต้องตามตาเห็น ผลงานเหล่านี้จะถูกยกย่องเมื่อมันสามารถทำให้ผู้ดูเกิดอารมณ์คล้อยตาม เกิดจินตนาการคิดฝันไปตามภาพที่ปรากฏ

พลังแผ่นดิน, 2545

ผลงานวาดเส้นแบบเหนือจริงของ ถวัลย์ ดัชนี

Interplay, 1989 ผลงานวาดเส้นแนวนามธรรมของ กัญญา เจริญศุภกุล

3. Abstract Drawing แบบนามธรรม เมื่อศิลปินมีความรู้ความสามารถและทักษะในด้านการเขียนภาพแบบเหมือนจริงแล้ว ก็มักจะสนใจที่จะบิดพลิ้วผลงานของตนออกจากกฎเกณฑ์ เพื่อแสวงหาแนวทางการสร้างสรรค์ใหม่ๆ การบิดเบือน ตัดทอน ต่อเติมนั้น นับว่าเป็นขั้นตอนหนึ่งของการสร้างสรรค์ศิลปะแนวนามธรรม (Abstract Art) หากแต่การบิดพลิ้วนั้นยังจงใจให้มีรูปทรงที่สื่อสารเรื่องราวได้อยู่ และเพียงสอดแทรกจินตนาการเพิ่มเติมเข้าไป ผลงานนั้นก็ยังนับว่าอยู่ในขั้นเหนือจริง (Surrealistic Art) ต่อเมื่อศิลปินได้ละทิ้งรูปทรงตามธรรมชาติที่สื่อความหมายได้แล้วหันมาใช้รูปทรงที่ไม่มีเรื่องราวเป็นสัญลักษณ์ แทนความรู้สึกในการแสดงออก เช่น รูปทรงเรขาคณิต หรือรูปทรงที่ไม่มีมีความหมาย มาจัดวางสร้างสรรค์ให้เกิดความงามอย่างสมบูรณ์โดยตัวของมันเอง นั่นคือรูปแบบของศิลปะนามธรรม

วาดเส้น เพื่อสอบ

เมื่อตัดสินใจแล้วว่าต้องการจะเรียนต่อทางด้านศิลปะ สิ่งหนึ่งที่จะต้องเรียนรู้และฝึกฝนก็คือ การวาดเส้น เพราะการวาดเส้นคือพื้นฐานของศิลปะทั้งหมด หากเราไม่มีความรู้และทักษะในการวาดเส้น การถ่ายทอดความคิดสร้างสรรค์ก็จะเป็นไปอย่างยากลำบาก และไม่สามารถนำเสนอให้ผู้อื่นรับรู้ได้ และสิ่งที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งก็คือการวาดเส้นเป็นวิชาบังคับวิชาหนึ่งในการสอบเข้าศึกษาเรียนต่อทางด้านศิลปะ

ในยุคแรกๆ ของการเรียนการสอนด้านศิลปะและการออกแบบ สถาบันที่มีการสอนในสาขาวิชานี้มีอยู่เพียง 2 แห่ง คือ โรงเรียนเพาะช่าง และมหาวิทยาลัยศิลปากร ในที่นี้ขอแนะนำมหาวิทยาลัยศิลปากรมาเป็นตัวอย่างในการอธิบายถึงการเตรียมตัวสอบวิชาวาดเส้น เนื่องจากเกี่ยวข้องกับการสอบเข้าในระดับอุดมศึกษาโดยตรง

ในมหาวิทยาลัยศิลปากร มีเพียง 2 คณะวิชาที่เน้นการเรียนการสอนทางด้านศิลปะอย่างเด่นชัด นั่นคือ คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ กับ คณะมัณฑนศิลป์ ซึ่งหากจะอธิบายให้ชัดเจนลงไปก็คือ คณะจิตรกรรมฯ มีหลักสูตรการสอนในด้านจิตรศิลป์ ส่วนคณะมัณฑนศิลป์ มีหลักสูตรการสอนด้านประยุกต์ศิลป์

จิตรศิลป์ หมายถึงศิลปะที่สร้างสรรค์ขึ้นเพื่อสนองประโยชน์ทางด้านจิตใจ โดยเน้นความงาม ความพึงพอใจ เป็นหลัก ประโยชน์ใช้สอยเป็นรอง

ประยุกต์ศิลป์ หมายถึงศิลปะที่สร้างสรรค์ขึ้นเพื่อสนองประโยชน์ทางด้านร่างกาย โดยเน้นเรื่องการใช้สอยเป็นหลัก ประโยชน์ใช้สอยเป็นรอง

การวาดเส้นเพื่อสอบเข้ามหาวิทยาลัยจึงมี 2 แบบ แบบที่ 1 เรียกว่า **วาดเส้น** หรือ วาดเส้นเพื่องานจิตรศิลป์ และแบบที่ 2 เรียกว่า **วาดเส้นมัณฑนศิลป์** หรือ วาดเส้นเพื่อการออกแบบ (ประยุกต์ศิลป์)นั่นเอง

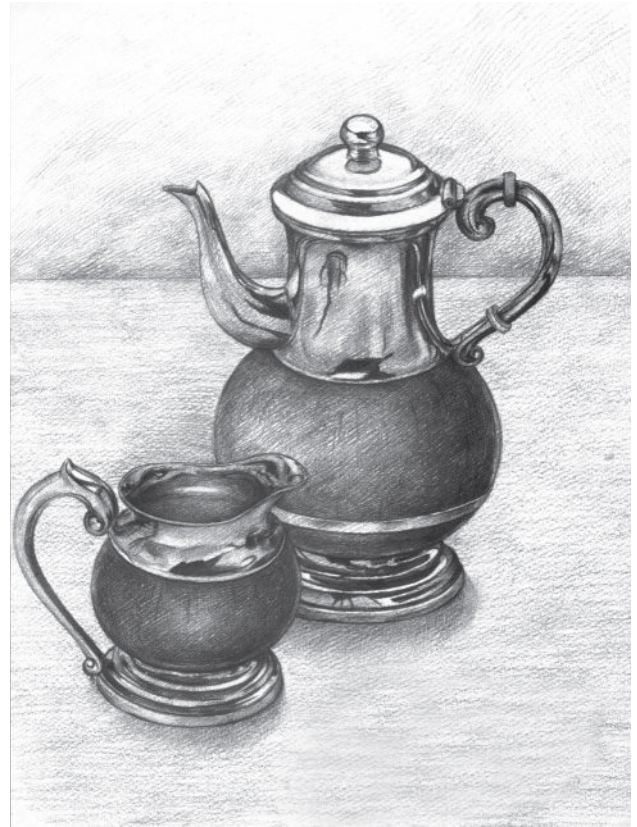
ต่อมาภายหลัง มีคณะศิลปกรรมเกิดขึ้นอีกหลายแห่งในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ฯลฯ รวมถึงมหาวิทยาลัยเอกชนด้วย การสอบวิชาวาดเส้นจึงมีการแยกแยะออกไปอีก คือแต่ละคณะ แต่ละสาขาวิชาจะใช้วิชาวาดเส้นแบบไหนสอบขึ้นอยู่กับว่าในหลักสูตรของสถาบันนั้น ๆ มุ่งเน้นผลิตบัณฑิตไปในแนวทางใด และในบางคณะวิชา ก็ไม่ได้จัดสอบวิชาวาดเส้นเป็นการเฉพาะ แต่ได้นำเอาการวาดเส้นไปบรรจุไว้เป็นส่วนหนึ่งของการสอบ เช่น วิชาความถนัดทางสถาปัตยกรรม วิชาความรู้ความถนัดทางศิลปะ หรือวิชาความถนัดทางนิเทศศิลป์ เป็นต้น ผู้เข้าสอบจะต้องศึกษาดูว่า สาขาวิชาที่ตนเลือกสอบนั้นอยู่ในแนวทางของจิตรศิลป์หรือประยุกต์ศิลป์ หากเป็นแนวทางจิตรศิลป์ก็ให้เตรียมตัวในทางวิชาวาดเส้นจิตรกรรม แต่ถ้าเป็นแนวทางประยุกต์ศิลป์ก็ให้เตรียมตัวไปในทางวิชาวาดเส้นมัณฑนศิลป์

วาดเส้นจิตรกรรม คือการสอบวิชาวาดเส้น เพื่อเข้าเรียนในคณะจิตรกรรมฯ คณะจิตรศิลป์ หรือศิลปกรรม ที่มีแนวการสอนที่เน้นเรื่องศิลปะโดยตรง ไม่เน้นเรื่องออกแบบ วาดเส้นจิตรกรรมจะเน้นสอบการวาดเส้นภาพคนโดยตรง (Figure Drawing) เป็นคนทั้งตัว อาจจะนั่ง ยืน หรืออาจจะเป็นคนครึ่งตัวก็ได้ โดยเน้นเรื่องโครงสร้างของมนุษย์เป็นส่วนสำคัญ ในการให้คะแนน ไม่เน้นความเหมือนของใบหน้าในอดีตข้อสอบของวิชานี้จะให้ผู้เข้าสอบวาดภาพคนเต็มตัวในลักษณะยืนเพียงภาพเดียว แต่ปัจจุบันมีการปรับเปลี่ยนข้อสอบไปเรื่อยๆ เช่น อาจจะให้วาดทั้งหมด 3 ภาพ โดยแบ่งเป็นทำนองกับพื้น นั่นเก้าอี้ และยืน หรืออาจจะให้วาด 2 ภาพเป็นภาพคนครึ่งตัว (Portrait) กับภาพคนเต็มตัว (Figure) หรือบางครั้งอาจจะให้วาดเป็นภาพร่าง (Sketch Drawing) 3 ภาพ แล้ววาดภาพสมบูรณ์ 1 ภาพ เป็นต้น

วาดเส้นมัณฑนศิลป์ คือการสอบวิชาวาดเส้นเพื่อเข้าเรียนในคณะมัณฑนศิลป์ หรือศิลปกรรม ที่มีแนวการสอนในเรื่องการออกแบบโดยตรง เช่น สาขาออกแบบนิเทศศิลป์ สาขาออกแบบตกแต่งภายใน ออกแบบผลิตภัณฑ์ ออกแบบเสื้อผ้า เครื่องประดับ เป็นต้น ในอดีตข้อสอบของวิชานี้จะเน้นความเหมือนจริง ความละเอียด ความสะอาดของผลงาน โดยให้ผู้เข้าสอบวาดภาพสิ่งของชิ้นเล็ก ๆ เช่น กล้องกระดาศ ทิชชู แก้วน้ำ ถ้วยกาแฟ กระดาศ ธนบัตร เหรียญกษาปณ์ ถุงพลาสติก ซองใส่ขนม สิ่งของใกล้ ๆ ตัว รองเท้า กระเป๋า มือของตัวเอง เท้าของตัวเอง ฯลฯ แต่ปัจจุบันมีการปรับเปลี่ยนข้อสอบไปเรื่อยๆ เช่น อาจจะให้วาดภาพใบหน้าตัวเองจากบัตรสอบ จากกระจก หรือให้วาดภาพคนโดยดูจากตัวอย่างที่ให้มา ให้วาดภาพคนที่นั่งสอบอยู่ในห้องเดียวกัน หรือบางปีอาจถึงขั้นให้วาดภาพคนเหมือน (Portrait) โดยมีคนมานั่งเป็นแบบให้

ผลงานวาดเส้นแนวจิตรกรรมของ สมโภชน์ สุวรรณกิจ
แสดงถึงโครงสร้างและท่าทางของมนุษย์

ผลงานวาดเส้นแนวทัศนศิลป์ของ สุภาภรณ์ สุขประเสริฐ
แสดงถึงโครงสร้างและรายละเอียดของวัตถุ

จะเริ่มศึกษาวาดเส้นภาพคนจากตรงไหน

ก่อนจะมาถึงตรงนี้ ผู้เขียนอยากแนะนำให้ศึกษารวดเส้นพื้นฐานจากหนังสือ **วาดเส้นพื้นฐาน** (เขียนโดย อนันต์ ประภาโส) เสียก่อน เนื่องจากหนังสือ “วาดเส้นภาพคน” เล่มนี้เป็นภาคต่อของ วาดเส้นพื้นฐาน ซึ่งกล่าวถึงประวัติความเป็นมาของการวาดเส้น ปรัชญาของการวาดเส้น รวมไปถึงเทคนิคขั้นตอนพื้นฐานในการฝึกฝนการวาดเส้น ซึ่งเมื่อเรียนรู้และฝึกฝนถึงระดับหนึ่งแล้ว จึงค่อยมาต่อยอดการวาดเส้นภาคอื่นอีกชั้นหนึ่ง

การวาดเส้นพื้นฐาน สิ่งที่ต้องเรียนรู้เป็นเบื้องต้นคือเรื่องของ รูปร่าง รูปทรง ขนาด มิติ พื้นผิว แสงเงา มุมมอง ฯลฯ โดยฝึกฝนจากการจัดหุ่นนิ่ง (Still Life) เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจถึงองค์ประกอบต่างๆ ที่ก่อให้เกิดเป็นผลงานขึ้นมา สิ่งที่เรานำมาจัดแบบ (Model) สำหรับวาดเส้นนั้น จะทำให้เกิดการรับรู้ และเรียนรู้ โดยเริ่มจากวัตถุที่มีรูปทรงง่าย ๆ ก่อน เช่น รูปทรงเรขาคณิต (Geometric Form) จากนั้นจึงพัฒนาไปสู่รูปทรงอิสระต่างๆ (Organic Form) เช่น ดอกไม้ ผลไม้ เป็นต้น

เมื่อเราศึกษาเรียนรู้ในเรื่องรูปร่าง รูปทรง ขนาด สัดส่วน และแสงเงาจนเข้าใจแล้ว จึงขยายไปสู่เรื่องของมิติที่กว้างและลึก ระยะและบรรยากาศ ฯลฯ โดยศึกษาจากภาพหุ่นนิ่ง แล้วพัฒนาไปสู่ภาพทิวทัศน์ (Landscape) ทั้งทิวทัศน์ที่เป็นธรรมชาติ และทิวทัศน์ก่อสร้าง

ที่กล่าวมาในเรื่องต้นพอสังเขปนั้น ก็เพื่อให้เห็นลำดับขั้นตอนในการศึกษาการวาดเส้นพื้นฐาน เพื่อเตรียมความรู้ความเข้าใจและทักษะของผู้เรียนก่อนจะเข้าสู่กระบวนการศึกษาการวาดเส้นภาพคน (Figurative Drawing)

การวาดเส้นภาพคน อาจจะไม่มียุติสอนในโรงเรียนมัธยม หรือหากมีการสอน ชั่วโมงเรียนก็คงจะไม่มากพอที่นักเรียนจะมีความชำนาญจนไปสอบใช้ได้ ทำให้เกิดการเสียเปรียบนักเรียนที่จบจากสถาบันสายอาชีพศึกษา หนังสือวาดเส้นภาพคนเล่มนี้ จึงเป็นเสมือนคู่มือและเข็มทิศในการศึกษาและฝึกฝนของผู้ที่ต้องการจะเรียนรู้การวาดภาพคน โดยขอให้ค่อย ๆ อ่านและทำความเข้าใจในทุกตัวอักษรแล้วจึงฝึกฝนไปตามขั้นตอนที่ผู้เขียนนำเสนอไว้ โดยอาจจะขอร้องอาจารย์ผู้สอนในโรงเรียนให้เพิ่มบทเรียนตรงนี้ให้ หรืออาจจะเริ่มด้วยการคัดลอกผลงานจากหนังสือเล่มนี้ก่อนได้ โดยลอกให้เหมือนทั้งเล่มก่อนแล้วจึงค่อยหาคนจริงมาเป็นแบบ ซึ่งอาจจะให้ว่าวนญาติ พี่น้อง มาเป็นแบบให้ ไม่จำเป็นว่าจะต้องเข้าโรงเรียนศิลปะ หรือติวศิลปะเพียงอย่างเดียว เพราะหากคิดเช่นนี้ นักเรียนที่อยู่ห่างไกลในต่างจังหวัดก็จะลำบาก ซึ่งผู้เขียนก็เห็นตัวอย่างมากมายที่นักเรียนต่างจังหวัดสามารถสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้โดยไม่ต้องเรียนติวศิลปะให้เสียเงิน ผู้สนใจอาจจะรวมกลุ่มฝึกกันเองที่โรงเรียน และให้ครูช่วยสอนเป็นพิเศษก็ได้ แต่สิ่งที่สำคัญที่สุดคือ ความมีวินัย และความตั้งใจจริง ที่จะนำพาความปรารถนาของผู้เรียนไปถึงเป้าหมาย

วัสดุ อุปกรณ์

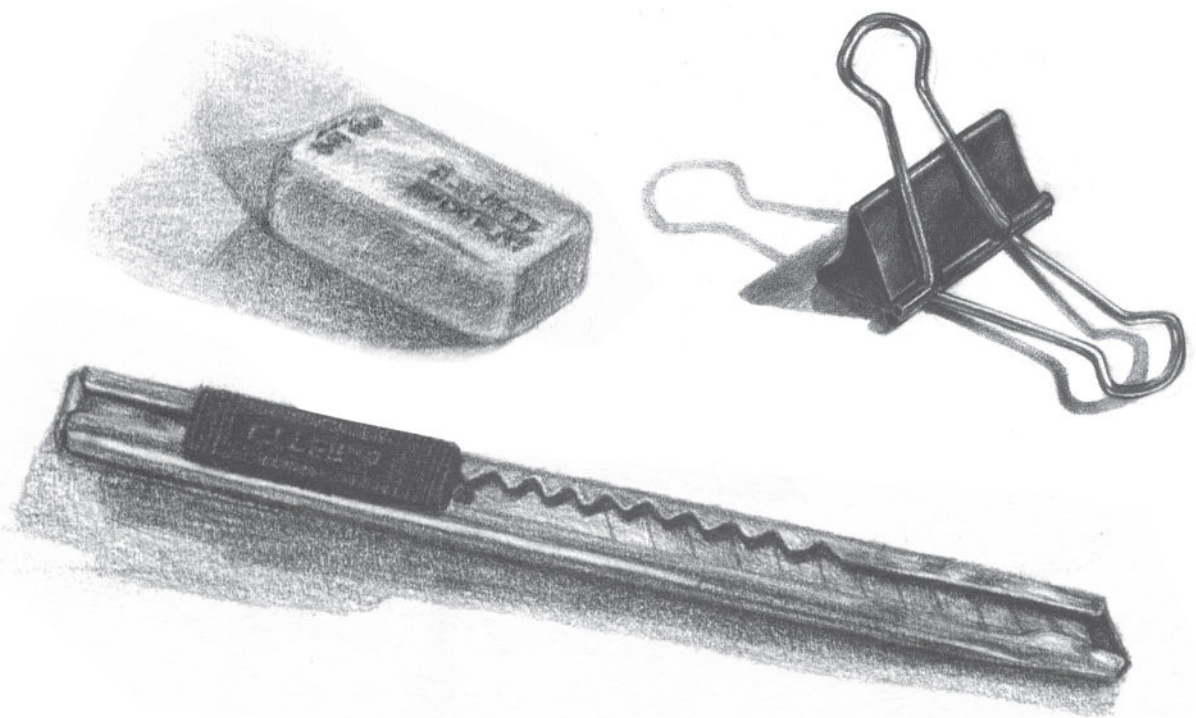
การสร้างสรรค์ผลงานศิลปะโดยเทคนิคการวาดเส้นนั้น ศิลปินสามารถเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ได้อย่างอิสระและหลากหลายตามแนวความคิดและทักษะส่วนตัว ไม่ว่าจะเป็นดินสอ ปากกา แท่งถ่าน เกรยอง สีชอล์ค กิ่งไม้หรือพู่กันจุ่มหมึก ฯลฯ สำหรับวัสดุของฉบับนี้ จะเป็นกระดาษ แผ่นไม้ แผ่นโลหะ พลาสติก ฯลฯ ก็ได้ทั้งสิ้น เพื่อให้ผลงานนั้น ๆ สามารถสื่อสารความงามและความคิดของศิลปินออกมาให้ได้มากที่สุด

ในกระบวนการศึกษาการวาดเส้นภาพคนก็เช่นเดียวกัน ผู้ศึกษาอาจจะใช้วัสดุอุปกรณ์ที่หลากหลายเพื่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ในการทำงานขึ้น แต่ในส่วนของการศึกษาการวาดเส้นภาพคนขั้นพื้นฐานนั้น การใช้วัสดุอุปกรณ์ที่หลากหลายอาจจะเป็นการเบี่ยงเบนความมุ่งมั่นในอันที่จะศึกษาการวาดภาพคนให้ทะลุปรุโปร่งได้ ดังนั้น ผู้เขียนจึงขอแนะนำให้ใช้วัสดุพื้นฐานสำหรับการฝึกฝนเพียงชนิดเดียวเท่านั้น ดังต่อไปนี้

ดินสอดำเกรด EE ที่กำหนดให้ใช้ดินสอดำเกรด EE ก็เพื่อให้สะดวกในการฝึกฝน เนื่องจากดินสอดำชนิดนี้มีความอ่อนนุ่มพอสมควร ไม่หักง่าย ในขณะที่ความดำของดินสอดำก็มีพอประมาณ สามารถไล่น้ำหนักได้ครบตั้งแต่น้ำหนักอ่อนที่สุดจนถึงเข้มที่สุด ซึ่งต่างจากดินสอดำชนิดอื่น เช่น ดินสอดำถ่านหรือเกรยอง จะมีความเปราะ หักง่าย และมีน้ำหนักที่ดำเนินไป ทำให้ยากแก่การควบคุม

กระดาษปรู๊ฟ หรือ กระดาษปอนด์ อย่างไม่อย่างหนึ่ง กระดาษปรู๊ฟจะมีเนื้อนุ่ม สีน้ำตาลอ่อน บาง ราคาถูก สามารถหาซื้อมาใช้ฝึกในจำนวนมากและประหยัด คุณสมบัติของมันจะช่วยให้ง่ายต่อการฝึกฝน สีที่ไม่ขาวจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถควบคุมน้ำหนักได้ง่ายขึ้น และเนื้อกระดาษไม่กัดดินสอ ส่วนกระดาษปอนด์จะนิยมใช้ที่ 80 ปอนด์ เนื้อกระดาษจะหนาและหยากกว่ากระดาษปรู๊ฟ มีสีขาวสะอาด เหมาะสำหรับใช้ฝึก เมื่อวาดได้แม่นยำขึ้นแล้ว โดยเฉพาะผู้ที่ไม่มีเป้าหมายจะสอบเข้าเรียนต่อในระดับอุดมศึกษา ทางคณะกรรมการจะใช้กระดาษ 80 ปอนด์ในการสอบ

กระดาษรองเขียน ตัวหนีบกระดาษ กระดาษรองเขียนส่วนใหญ่จะมีขนาดมาตรฐานอยู่แล้ว คือ 41 x 61 เซนติเมตร หาซื้อได้ตามร้านเครื่องเขียนทั่วไป

ยางลบชนิดอ่อน เพื่อลบทำความสะอาดง่ายและไม่ทำให้เนื้อกระดาษเปื่อยยุ่ยหรือขาด
อุปกรณ์เหลาดินสอ คัทเตอร์ สำหรับเหลาดินสอ **กระดาษทราย** สำหรับใช้ฝนไส้ดินสอ

การวาดเส้น ภาพคนเหมือน

ภาพคนเหมือน (Portrait) คือภาพที่ถ่ายทอดสดความเหมือนของใบหน้าของคนจริง ศิลปินใหญ่จะวาดภาพคนเหมือนเพื่อเรียนรู้ฝึกฝนมากกว่าจะทำการค้า ภาพคนเหมือนอาจเป็นภาพทั้งตัวหรือจากศีรษะถึงช่วงอก หรือแค่ส่วนศีรษะเท่านั้นก็ได้ แต่สาระสำคัญก็คือ “ต้องเหมือน” การเขียนภาพคนเหมือนอาจจะถ่ายทอดด้านหน้าตรง แต่ส่วนมากมักจะนิยมวาดในแบบเอียงเล็กน้อย ส่วนที่ถ่ายทอดด้านข้างนั้น มักจะไม่ค่อยนิยมมากนัก และที่แทบจะไม่เห็นเลยก็คือการวาดจากมุมด้านหลังของแบบ

เราเขียนภาพคนเหมือนเพื่ออะไร

เพื่อถ่ายทอดความเหมือน โดยมุ่งที่จะแสดงออกถึงลักษณะทางกายภาพโดยส่วนรวม เช่น ใบหน้า คอ ลำตัว และแขนของแบบ พยายามจับลักษณะเด่นของแบบที่ปรากฏ เช่น หญิง ชาย เด็ก ผู้ใหญ่ หรือคนชรา เป็นต้น ผู้ศึกษาต้องแสดงให้เห็นถึงชีวิต บุคลิกลักษณะเด่นและความเหมือนของแบบออกมาให้ได้แล้วใช้เทคนิคต่าง ๆ สร้างน้ำหนัก แสงเงา ความกลมของใบหน้า ผม ตา จมูก ปาก เลื้อยผ้า และบรรยากาศเพื่อนำเสนอความเป็นบุคคลนั้นออกมาให้ได้มากที่สุด